

Det, der bliver.

Herrens Ord bliver evindeligt.
(1. Pet. 1, 24.)

For de udvalgte Skyld.

Derfor udholder jeg alt for de udvalgte Skyld, for at ogsaa de skulle faa Frelsen i Kristus Jesus med evig Herlighed. (2. Tim. 2, 10).

Hvor giver dette Vers dog et skønt Billede af Apostelen Paulus's Hengivenhed i Evangeliets Tjeneste for de udvalgte Skyld.

Sidst skrev vi om Kristnes Udholdenhed mere i Almindelighed. Her er virkelig Tale om Udholdenhed under Lidelse og Forfølgelse.

I Begyndelsen af Kapitlet formaner Apostelen sin Discipel Timotheus: „Du derfor, mit Barn! bliv stærk i Naaden i Kristus Jesus,“ og i V. 3 formaner han ham videre: „Vær med til at lide ondt som en god Jesu Kristi Stridsmand.“

Og lige forud for det anførte Vers skriver Paulus: „Kom Jesus Kristus i Hu, oprejs fra de døde, af Abrahams Sæd, efter mit Evangelium, for hvilket jeg lider ondt lige indtil at være bunden som en Misdæder.“

Paulus er altsaa i Sandhed en god Jesu Kristi Stridsmand, der er rede til at lide ondt i Evangeliets Tjeneste. Men efter at have nævnt, at han er bundet som en Misdæder, siger han: „men Guds Ord er ikke bundet.“

Saa er det, han skriver: „Derfor udholder jeg alt for de udvalgte Skyld“ o. s. v.

Der kan være, og der er delte Meninger om, hvem Paulus her tænker paa, som han kalder „de udvalgte“. Sammenlign Sal. 105, 6: „I, hans Tjener Abrahams Sæd! Jakobs Børn, hans udvalgte!“ V. 43: „Han førte sit Folk ud med Glæde, sine udvalgte med Frydskrig.“ Disse Steder kunde jo tyde paa, at der ved de udvalgte tænkes paa hele det udvalgte Folk Israhel.

I Begyndelsen af 9. Kap. af Pauli Brev til Romerne udtaler Paulus jo ogsaa et meget stærkt Ønske om Israels Frelse. Vi kommer dog vist nærmest til, hvad han i ovennævnte Vers mener med „de udvalgte“ ved at sammenholde det med Rom. 11, 5: „Saaledes er der da ogsaa i den nærværende Tid bleven en Levning som et Naades-Udvalg“ og Udtrykket: „Det, Israhel søger efter, har det ikke opnaaet, men Udvalget har opnaaet det“, V. 7.

Det stemmer ogsaa med, hvad Apostelen Peter skriver til dem, der er „udvalgte efter Gud Faders Forudviden“, nemlig disse Ord: „I ere en udvalgt Slægt“ o. s. v. Altsaa de troende.

Men det underlige er, at Apostelen siger, at han udholder eller døjer alt for de udvalgte Skyld, for at ogsaa de skulle faa Frelsen i Kristus Jesus med evig Herlighed.

Der er ingen Tvivl i Apostelens Hjerte om Frelsen i Kristus Jesus, og at der følger evig Herlighed med denne Frelse, men han synes at se en Mulighed, ja endog en Fare for, at selv „de udvalgte“ ikke skulde faa Del i denne Frelse.

Sikkert er det, at ingen maa tænke som saa: Jeg er udvalgt til Frelse, og derfor behøver jeg ikke selv at arbejde for min Frelse, jeg bliver frelst, hvordan det gaar! Lige saa lidt maa nogen tænke: Jeg er ikke udvalgt, derfor gaar jeg fortabt, hvordan jeg end stiller mig!

Nej, men derimod skal vi tage Peters Formaning til Hjerte: „Derfor, Brødre! gør eder des mere Flid for at befæste eders Kaldelse og Udvalgelse.“ (2. Ptr. 1, 10). Vi maa stadig befæste vor Kaldelse og Udvalgelse.

Og hvad Paulus vil sige, det er, at han gerne udholder alt i sit Fangenskab, naar han ved, at Guds Ord ikke er bundet,

for at de udvalgte maa faa Del i den Frelse, hvis endelige Maal er evig Herlighed, og netop hans Lidelse for Evangeliets Skyld skal for dem være et Bevis for, hvad Frelsen er værd og tjeng til at befæste deres Udvalgelse.

Et Ord med i Laget.

I „Kirkebladet“ af 8. Sept. d. Aar er Redaktøren af samme ude efter noget, som han anser for falsk Lære, nemlig at Genfødsel kan ske ved baade Daaben og Ordet. Der bliver saaledes, efter hans Mening to Genfødselsmidler i Stedet for eet.

Lad mig faa Lov, at indskyde, at jeg er midt i en Indpagningsperiode, og alle mine Bøger med Undtagelse af min Bibel er allerede nedpakket, saa teologisk Forskning med behørig Citater og Henvisninger til Autoriteter i den teologiske Verden er mig afskaaet. Men nogen Forstaaelse af Sagen mener jeg at have, og den højeste Autoritet, vor Bibel, Guds Ord til hans Menighed her paa Jorden, er altsaa jo dog ved Haanden.

I Jakobs Brev, 1 Kap. 18. Vers læser vi: „Efter sin Villie fødte han (Gud) os ved Sandheds Ord, for at vi skulde være en Førstegrøde af hans Skabninger.“ I 1. Peters Brev, 1. Kap. 23. Vers: „Genfødte, som I ere, ikke af forkrænkelig, men af uforkrænkelig Sæd, ved Guds levende og blivende Ord.“ Hvis ikke Guds Ord her bliver tillagt genfødselende Kraft, saa forstaaer jeg ikke endnu hverken Bibel eller Dansk eller, for den Sag, Græsk. Naar har da Guds Ord tabt sin genfødselende Kraft? Er det Vandet alene, der har faaet den? Efter Luthers Forklaring i sin lille Katekismus er det dog Ordet, der giver Daaben sin genfødselende Kraft. Og nævnte lille Bog anerkender den hele lutherske Kirke, altsaa Møderkirken i Danmark og Kirkebladets Redaktør medindbefattet. **Saaledes bliver netop Ordet det eneste genfødselende Naademiddel.** Det Spørgsmaal bliver saa tillige, om det er Ordet ved Daaben alene, som ejer denne Kraft, eller om det altid og alle Vegne besidder den? Hvis ikke det sidste var Tilfældet, saa maatte jo Ordet blive tomt og krafteløst overfor uigenfødte Mennesker! Saa er Grundtvigianere, som nægter, at Genfødsel fandt Sted i gl. Testamente, da der endnu ingen kristen Daab fandtes, de mest konsekvente. Men saa kommer de ud i den Vanskelighed enten at paastaa, at der i gl. Testamente intet Paradis gaves, tvertimod Luk. 16, 22; 1 Mos. 5, 24; 2 Kong. 2, 11; eller ogsaa maa de paastaa, at uigenfødte Mennesker kunde komme i Paradis; eller, og det er vist nærmest Virkeligheden efter deres Opfattelse, Paradis i gl. Test. bliver en Slags Skærms eller Limbus, hvor Omvendelse og Genfødsel finder Sted omtrent som her paa Jorden. Men hvis Vanddaben er absolut nødvendig til Genfødsel, hvorledes hænger det saa sammen, og hvorledes gaar det til med Daab i Aanderens Verden? I alle Tilfælde kommer disse Grundtvigianere ind i Spekulationer, Førmodninger og Gisninger uden Ende, hvorpaa intet afgørende Svar gives i eller udenfor Guds aabenbarede Ord.

Hvorfor ikke tage Sagen i al sin Simpelhed: **Guds Ord besidder alle Vegne og til alle Tider genfødselende Kraft?** Men Kristus har i det nye Testamente knyttet Vanddaben til Ordet, hvorved Genfødsel bringes i Stand for de smaas Vedkommende og fuldendes og besegles for de voksnes Vedkommende. Denne Opfattelse undgaar alle Modsigelser i og alle kunstige, fordrejede og aandsfortærende Fortolkninger af Guds Ord, aabenbaret os Mennesker til Vejledning og ikke til Forvirring.

At der imidlertid er forskellige Opfattelser ogsaa inden for National Luth. Council angaa-

ende Spørgsmaalet, det er vist nok. Saaledes har Daaben efter Dr. H. E. Jacobs af Philadelphia kun en underordnet Betydning for de voksnes Vedkommende, medens andre, deriblandt nu afdøde Dr. R. F. Weidner, tillægger den en mere afgørende og i det Hele fuldendende Betydning. Jeg indrømmer at jeg er af Dr. Weidners Opfattelse i dette som i andre Spørgsmaal, som f. Eks. den frie Villie, Kronologien for Verdens Bestaan og Bibelens Inspiration. Efter min Mening har Rationalismen stukket sin lille Finger ind her og der i den nydannede store lutherske Kirke. Men den lader sig sikkert ikke drive ud af grundtvigianske og nærmest katolske Tendenser, heller ikke naar disse dukker Hovedet op hos Indremission i Danmark, enten det saa er hos Vilh. Beck eller Past. Busch. Det er afgjort i katolsk Retning, naar man gør Sakramenterne til noget af et Tryllemiddel, som virker frelsende uanset den modtagendes Tilstand. At dette ikke er Past. I. M. Hansens Mening ved jeg fuldt vel, men at denne Tendens er i Virksomhed i Danmark siden Grundtvigs Dage, mener jeg ogsaa at vide. Dermed har jeg langtfra frakendt nævnte Retninger eller nævnte Mænd Kristendom eller Lutherdom, medens jeg finder ubibelske og ulutherske Tendenser her og der. Vi forstaaer alle i Stykkevis, det gør de store Mænd i Kirken ogsaa. Men vi skulde helst se at fastholde de rette Stykker, som er givet os til Frelse, og vi skulde saavidt muligt undgå at faa dem forsket i Halsen, Hovedet eller Hjertet. Det er jo det sidste Sted, det altsammen skal hen, for noget afgørende udrettes. Derom er Past. I. M. Hansen og jeg sikkert enige. Men kradske Opfattelser kan blive til uforkyldt Hjertekvide baade her og der, uden at noget vindes derved, det har jeg erfaret mere end en Gang. Men lad dette være nok for nærværende.

J. K. Jensen.

Hans Christian Ørsted.
Af Inspektør M. C. Harding i „Danmarksposten.“

I Anledning af Hundredaarsdagen for Elektromagnetismens Opdagelse.

Et lille Folks Berettigelse til at leve sit eget frie Liv maa til en vis Grad søges i de Bidrag, det har ydet til Verdenskulturens Udveckling. Det danske Folk kan pege paa en Række Mænd, der i saa Henseende har gjort deres Fædreland uvurderlig Nytte. Dette gælder ikke mindst H. C. Ørsted, der alene ved sin Opdagelse af Elektromagnetismen har gjort sit Navn uddelt i Videnskabens Historie og derved hædret sit Fædreland overfor den store Verden.

Hans Christian Ørsted blev født den 14. August 1777 i Rudkøbing som den førstefødte Søn af Byens Apoteker Søren Ørsted. I 1778 fødtes Broderen, den senere saa berømte Jurist Anders Sandøe Ørsted. De to Brødre voksede op Side om Side. De fulgtes ad som Tvillingbrødre gennem Barndoms- og Ungdomsaarene og vedblev hele deres Liv at nære den varmeste Hengivenhed for hinanden. De fik en højst uregelmæssig Skoleundervisning, men kunde dog underkaste sig og bestaa Studentereksamen et halvt Aar efter, at de i 1794 var rejst til København.

H. C. Ørsted havde gaaet Faderen til Haande i Apoteket og faaet Smag for Naturvidenskaberne, navnlig Kemien og Fysiken. Han kastede sig over Studiet af disse Fag, men da der ikke den Gang var nogen Eksamen for Kemikere eller Fysikere ved Universitetet, gav han sig til at læse til farmaceutisk Eksamen, som han bestod med Hæder i 1797.

Aar 1800 kom Opdagelsen af Voltasøjlen, en Begivenhed, der indvarslede en ny Tid i Fysikens og Kemiens Historie.

Ørsted gav sig med Iver i Lag med Studiet af den nye Form for Elektricitet, som Galvanis og Voltas Opdagelser havde bragt i Forgrunden og længtes efter at komme sydpaa for at lære det nye videnskabelige Liv at kende paa nært Hold. Ved Hjælp af det Cappelske Rejselegat drog han ud i 1801.

Hans Rejse fik den aller største Betydning for hans Udvikling. Den faldt i en Tid, hvor det gærede ikke alene i Naturvidenskabernes, men paa alle Aandslivets Omraader, og Ørsted søgte hen til Centrene for det nye Liv. I Tyskland var det navnlig den naturfilologiske Retning, der vakte hans Opmærksomhed, men som Modvægt herimod gik han i Paris i Skole hos de mere ædelværdige arbejdende franske Kemikere og Fysikere.

I 1804 kom han hjem, og et Par Aar senere blev han knyttet til Universitetet som Professor i Fysik. Hans Arbejde, som oprindelig havde et betydeligt naturfilosofisk Tilsnit, blev mere og mere lagt an paa Eksperimenter, og han modnede efterhaanden til sin store Opdagelse af den elektriske Strøms Indvirkning paa Magnetaalen.

Den Tanke, at der maatte være en vis Forbindelse mellem de hemmelighedsfulde Naturkræfter, Magnetismen og Elektriciteten, var slet ikke ny. Fjere Videnskabsmænd havde før Ørsted set Antydninger af en saadan Sammenhæng, men havde ikke forstaaet at tyde disse Tyde Selv Ørsted havde allerede i 1801 forgæves arbejdet sammen med den tyske Fysiker, den elektriske Akkumulatørs Opfinder J. W. Ritter, paa at løse Gaaden, men først i 1820 naaede han Maalet.

Opdagelsen skete i Foraaret 1820 i Ørstedes Auditorium paa Nørregade, der, hvor nu Københavns Telefonhus ligger. Ørsted har selv givet en Skildring af Begivenheden, i Følge hvilken han en Dag havde opstillet Apparater for at prøve sin Ide. Han fik dog ikke gjort Forsøget, da han samme Dag skulde holde Forelæsning over Elektricitet og Magnetisme. Men under Forelæsningsstraks at prøve Sagen. Udfaldet svarede til Forventningen; men det var kun en svag Virkning, han fik, og han kunde ikke finde nogen Lov for Magnetaalens Drejning ved den elektriske Strøm. Han var bange for at være bleven skuffet af Tilfældigheder og opsatte i flere Maanedes at forfølge Sagen videre. I Juli Maaned genoptog han Forsøgene i Nærværelse af nogle Venner og med et nyt meget stort elektrisk Bateria, og nu fik han en kraftig Virkning. I mange Dages Forsøg gennemprøvede han Sagen paa Kryds og tværs og fandt endelig Løven, hvorefter Virkningen fandt Sted. Ørsted lod trykke et Flyveskrift paa Latin, hvor han kort gjorde Rede for Opdagelsen. Den 21. Juli 1820 sendte han dette Skrift ud til alle de for Videnskaben vigtigste Steder i Europa. Forsøgene blev gentagne overalt, hvor der fandtes Venner af Naturvidenskaben. Elektromagnetismens Opdagelse gav Stødet til Udviklingen af en hel ny Videnskabsgren, Elektrotekniken, der med sine mangfoldige praktiske Anvendelser først i vor Tid har naaet en høj Grad af Fuldkommenhed, men som dog allerede, mens Ørsted levede, satte flere smukke Frugter, blandt hvilke den elektromagnetiske Telegraf først og fremmest bør nævnes.

En stor og vigtig Del af Ørstedes senere Virksomhed gjaldt Udbredelsen af Naturkundskab. Som endnu blomstrende Frugter af Ørstedes Arbejde for Udbredelsen af Naturkundskab bør nævnes „Selskabet for Naturlærens Udbredelse“ og Den polytechniske Læreanstalt.

Sidstnævnte oprettedes 27. Januar 1829. Ørsted blev Læreanstaltens første Direktør og ledede

den med største Iver og Dygtighed indtil sin Død i 1851. Fra Læreanstaltens Hørsale er der udgaaet en stor Række Mænd, som har gavnat Danmarks Industri, dets Landbrug og mange andre Sider af det økonomiske Liv.

Ørstedes Navn træffes ogsaa paa mange andre Omraader af dansk Aandsliv. Han var ikke alene en Ven af Digtere, Filosofer og Sprogmand — Oehlschläger, H. C. Andersen, J. L. Heiberg, J. P. Mynster og Rasmus Rask hørte til hans nærmeste Vennekreds — men han sydsede selv med Digtning, Filosofi og Sprogforskning.

Ørstedes Afhandlinger, hvori han fremsætter sine Anskuelser paa forskellige aandelige Omraader, udkom under Fællestitlen: „Aanden i Naturen.“ Han øvede en ikke ringe Indflydelse paa sin Samtid gennem dette Skrift, der udkom i flere Udgaver og blev oversat paa Tysk, Fransk, Engelsk, Hollandsk og Svensk. Mange af hans Ideer passer ikke længere for vor Tid, hvor Naturerkendelsen hviler paa et langt fyldigere og dybere gaaende Grundlag; men ingen vil kunne nægte, at Skriftet indeholder en Række Sandheder, som vil bevare sig og blive at beholde Gyldighed, og som vidner om et ualmindeligt alsidigt Syn paa Tingene og et ikke ringe Fremsyn.

Skønt Ørsted med særlig Forkærlighed dyrkede Videnskaber, som et Fælleseje for alle Nationer, hang han dog ved sit Fædreland og dets Sprog med hele sit Hjerte. „Jeg er ved Fødsel, Minder og Sprog knyttet til Danmark. Jeg er fastvokset deri med utallige Rødder. Det er baade den Jord, hvori jeg trives, og den Atmosfære, hvori jeg aander. Jeg kan ikke andet end virke for det, hvad jeg formaaer, og ønske for det alt, hvad et hengivent Hjerte kan ønske; der vilde jeg fremfor ethvert andet Sted paa Jorden, at mit Minde skulde bevares og min Slægt blomstre.“

gudstjeneste, at Mads P. Bille stille og rolig sov ind til den evige Hvile. Det var den Stund, han selv havde længtes efter, fordi Hjertet slog af Smerte kun“, og stadigt bad han: „Kom, Jesus, tag mig, Jesus!“

Hans Bøn blev hørt, og Budskabet modtoges stille af alle, som elskede ham, med et „Gudske-Lov!“

Onsdagen derefter samlede man for at følge ham til Hvilestedet, man sang i Hjemmet Salmen „Livet hængvinder i Haist som en Drøm“ og senere i Kirken „Tænk naar engang den Taage er forsvunden“, hvorefter Past. R. H. Ravn — som fra staaet Familien nær fra Ungdomsdagene — talte til den store Forsamling.

Efter at Salmen „Ret inderlig jeg længes“ var sunget, talte Menighedens Præst, Pastor A. Hansen. Efter Salmen „O, Helligaand mit Hjerte, den Stad saa haardt attraar“ gik vi rundt den af en Mængde Blomster smykkede Kiste for den sidste Afsked, til dæmpede Orgeltoner af „Nærmere, Gud, til dig“.

Det var lidt sent paa Dagen, denne skønne, højtidelige Efteraarsdag, da vi stede den afdøde til Hvile ved Siden af hans tidligere afdøde, trofaste Hustru.

Det er vemodigt at skilles fra dem, som har elsket os fra vor første Stund paa denne Jord, men vi under de gamle den Hvile, som de saa vel har fortjent. De har baaret de tungeste Byrder af Nybygger Livet heroppe i Skoven. Altid glade og frimodige og med Taknemmelighed har disse gamle set paa den store Fremgang, der er sket paa alle Maader. Vi vil bevare deres Minde i Kærlighed.

Dette lille Hjem staar nu saa stille og tomt, men Minderne om dets Gæstfrihed og Hjælpsomhed lever.

Mads Bille efterlader en Datter, Mrs. Fred Sørensen, som med Familie bor her, to Brødre, J. J. Bille, Luck, Wis., og H. J. Bille, Mercer, N. Dak., to Søstre, Mrs. Hemming Madsen, Luck, og Mrs. Lars Johnsen, Elk Horn, Ia.

Nu vil jeg ganske hvile Mig op til Kristi Barm, Der sløves Kødens Pile, Der lindres Dval og Harm; Han vil mig ej forsage Paa denne Nattevagt, Han vil mit Suk modtage. Min Gud, det er fuldbaaret.

Mrs. Jens S. Pedersen.

Mads P. Bille.
F. 13. Juni, 1840.
D. 5. Sept., 1920.

Ret inderlig jeg længes Imod min Hvilestund; Fordi mit Hjerte trænges Og slaar af Smerte kun. Min Sjæl vil glad og rolig Gaa ad den mørke Vej, Til Himmeriges Bolig. Kom, Jesus, tøv dog ej!

Det var Søndag Aften den 5. Sept., netop som Menighedens Kirkeklokke ringede til Aften-

Mærk! Mærk!

Dan. Luth. Publ. House

udfører alt Slags Trykarbejde:
 BØGER, PAMFLETTER, KONVOLUTTER,
 Breve o. s. v.
 til rimelige Priser

Giv os en Anledning til at bevise dette.

Bogbinderiet

udfører alt til Faget henhørende godt og pænt.

Ærbødigst,
DAN. LUTH. PUBL. HOUSE,
 Blair, Nebraska.